

Gewijzigd raadsvoorstel Besluitvormend

Veiligheid Overwegen Teylingen

aan: de raad van de gemeente Teylingen

zaaknummer: Z-19-105107
datum voorstel: 14 januari 2020
datum collegevergadering: 10 maart 2020
datum raadsvergadering: 4 juni 2020
agendapunt: 0
portefeuillehouder: mw. M.E.I. Volten
behandelend ambtenaar: Joyce C. Rahman
e-mailadres: j.rahman@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

1. Het maatregelpakket spoorwegovergang Herenstraat Uitgebreid éénrichting met prioriteit aan te pakken waarbij we een volgende fasering voornemen:

Korte termijn maatregelen:

- a. nader onderzoek naar de verplaatsing van de voetgangersoversteekplaatsen.
- b. de hellingbanen naar het perron te verplaatsen.
- c. aanvullend onderzoek naar het effect van eenrichtingsverkeer op de Churchillaan op de omgeving.
- d. de herinrichting van het kruispunt Herenstraat Beukenrode-Churchillaan waarbij de aanpassing van de voorrangssituatie kruispunt Beukenrode-Herenstraat wordt gezien. Deze reconstructie wordt in de algehele aanpassing van inrichting van kruispunten met de Herenstraat (beeldkwaliteit Herenstraat) gezien.

- Maatregelen E t/m I worden geschrapt uit dit voorstel. Deze maatregelen worden pas behandeld als het aanvullende onderzoek is afgerond.

- Het schrappen van maatregelen E t/m I leidt tot een herziene kredietaanvraag.

- e. instellen eenrichtingsverkeer Churchillaan in de richting Herenstraat.
- f. opnieuw inrichten van het kruispunt Churchillaan-Herenstraat
- g. aanpassing voorrangssituatie kruispunt Beukenrode-Herenstraat

Lange termijn maatregelen:

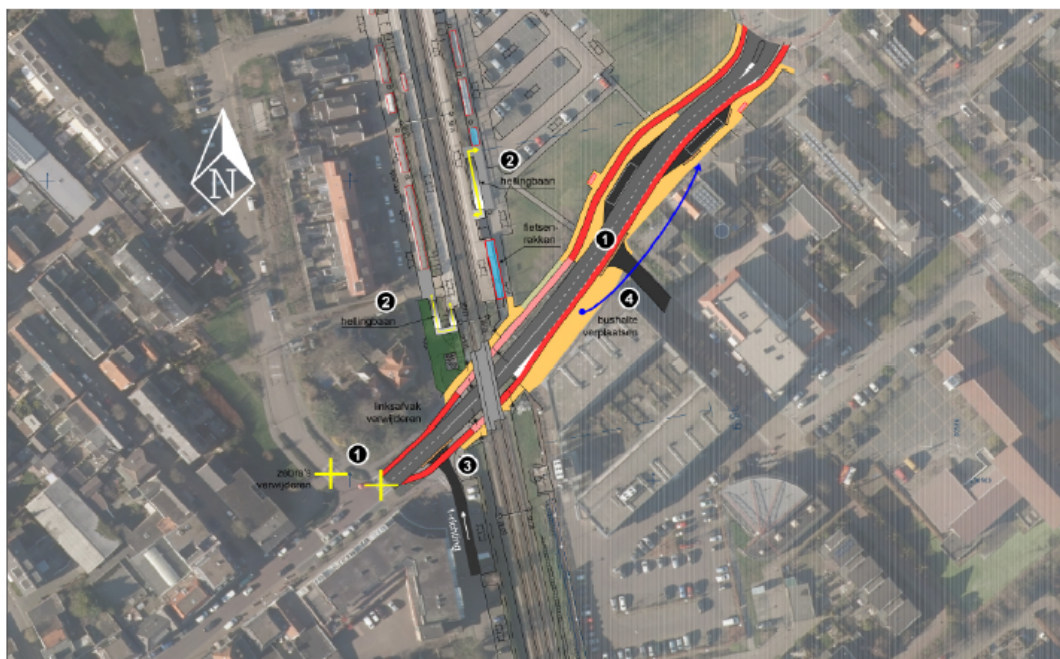
- h. het verleggen van bushalte richting rotonde van Beierenweg te gezien
- i. het verleggen van een gedeelte van de Jacoba van Beierenweg te gezien

2. Een investeringskrediet te voteren ten bedrage van € 500.000, conform het

investeringsplan in de begroting 2020. Het investeringskrediet is verdeeld over de jaren 2020 voor € 400.000 en in 2021 voor € 100.000.

Inleiding

Naar aanleiding van ervaren onveiligheid bij de overwegen Rijksweg in Sassenheim en de Herenstraat in Voorhout heeft de raad in 2018 verzocht opnieuw een spoorwegveiligheidsonderzoek uit te voeren. In 2010 is reeds onderzoek verricht naar mogelijkheden tot ondertunneling van het spoor door de Herenstraat of verdiepte aanleg van het spoor op deze locatie. Het definitieve eindrapport Overwegveiligheid Teylingen ligt nu voor. In dit onderzoek is verkend welke problemen bestaan en is door een adviesronde bij de omgeving en experts benut om verbeteringen te genereren op basis van maatregelpakketten. Per maatregelpakket is nagegaan of deze bijdraagt aan oplossing van onderzochte knelpunten. Onder meer is gekeken naar het probleemoplossend vermogen, de haalbaarheid in tijd (korte en lange termijn) en vooral de hoogte van geschatte (realisatie)kosten. De conclusie uit het rapport bij onderlinge vergelijking van de effecten van maatregelpakketten is bij de Rijksweg spoorovergang dat het pakket Fietsstructuur Noord qua probleem oplossend vermogen (overzichtelijke fietsstructuur, ontruimingsproblematiek en open gat bij slagbomen, het beste effect sorteert. Wel gaat dit maatregelenpakket gepaard met hoge realisatiekosten. Het aanbevolen totale maatregelpakket bij de overweg Herenstraat gaat niet om verschillende scenario's, maar is een combinatie van gefaseerde deelmaatregelen. Aangezien bij de spoorwegovergang Herenstraat met het maatregelenpakket – Uitgebreid eenrichting- relatief lage kosten en het grootste effect gemoeid verwacht wordt, is het voorstel om de Herenstraat met voorrang aan te pakken. Het probleem bij de Herenstraat is ook urgenter door zijn verblijfsfunctie (winkelen) en verkeersfunctie (verbinding en ontsluiting). Bij de verdere uitwerking zal daarom aansluiting worden gezocht bij uitgangspunten van de Centrumvisie. Voor een inhoudelijke samenvatting wordt naar het bijgaande rapport en de nieuwsbrief verwezen.

Figuur 18 Herenstraat - Maatregelpakket 4 – Hellingbanen, voetgangersoversteekplaatsen, kruispuntinrichting en bushalte verplaatsen

Bestaand kader en context

De unaniem aangenomen motie vervolgonderzoek verkeerssituatie spoorwegovergang Voorhout op 8 maart 2018, aangevuld met onderzoek naar de spoorwegveiligheid in Sassenheim. Hierin heeft de raad verzocht om in het onderzoek naast de huidige verkeerssituatie ter plaatse over technische overzichtelijkheid en veiligheid, ook de beleving van gebruikers en ProRail hierbij te betrekken. De raad is ervan uitgegaan dat zij evenals het college verkeersveiligheid als belangrijke doelstelling hebben gesteld. Verder stelt de raad dat het college geen enkele mogelijke oplossing dient uit te sluiten.

Beoogd effect

Gezien de gevaren voor kwetsbare verkeersgebruikers bij overwegen is met dit onderzoek beoogd inzicht te krijgen in het soort van maatregelen die op korte en lange termijn het meeste effect hebben op de veiligheid. Dit veiligheidsbelang is ook mede de overweging om de spoorwegovergang Herenstraat eerst aan te pakken. Tevens is een concrete basis gelegd om op basis van vergelijking oplossingsrichtingen te genereren die op korte en lange termijn en bij gegeven financiële kaders kunnen worden gerealiseerd. De lange termijnmaatregelen bieden daarnaast mogelijkheden om in te spelen op besluitvorming en planontwikkeling van derden (verleggen bushalte in relatie tot concessie HOV lijn). Tevens kan het gedeeltelijk verleggen van de Jacoba van Beierenweg op termijn meeliften met de totale afweging van projecten die voortkomen uit het nog te actualiseren mobiliteitsplan Teylingen (GVVP).

Argumenten

1.1 Het onderzoeksrapport is opgeleverd met belangrijke conclusies

In de aanpak voldoet het onderhavige onderzoek aan de wensen van de raad om de omgeving door middel van een klankbordgroep actief erbij te betrekken (inwoners, ondernemers, VVN, Fietzersbond). Met het opleveren van dit rapport is een concrete basis gelegd om maatregelen te nemen. Hiermee kan het college onderbouwen welke stappen gezet moeten worden om voorgestelde maatregelen te nemen en met welke prioriteit. De gegenereerde maatregelpakketten verschillen ten aanzien van effect, kosten en op welke termijn ze realiseerbaar zijn. Qua effect van maatregelen op de verkeersveiligheid is de conclusie dat het voorgestelde maatregelpakket Herenstraat het meeste effect sorteert op de veiligheid. Daarnaast bieden de relatief lagere uitvoeringskosten en de op korte termijn te realiseren maatregelen een duidelijk voordeel op de keuzevariant bij de overweg Rijksweg in Sassenheim.

1.2 Het onderhavige onderzoek is gebaseerd op objectieve en subjectieve verkeersveiligheidsdata

Naast tellingen, overweganalyses en kruispuntberekeningen zijn er enquêtes en brainstormsessies uitgevoerd om belanghebbenden (bewoners en gebruikers) de gelegenheid te geven hun reactie te geven op het gevoel van veiligheid dat zij bij deze overwegen ervaren. Met deze input is inzicht verkregen in het gedrag van verkeersgebruikers en hebben zij mee kunnen denken over de probleemanalyse en verbeterrichtingen. Het rapport biedt daarom voldoende zekerheid en gedegenheid om beargumenteerd en onderbouwd een besluit voor het vervolgproces te nemen.

1.3 De uitvoering van maatregelen bij de overweg Herenstraat te prioriteren

Uit de bevindingen van het rapport is de conclusie te trekken dat de uitvoering van maatregelen bij de Herenstraat overweg het meeste effect heeft op de veiligheid. Met name de aanpak van het ontruimingsprobleem draagt bij tot verbetering van de veiligheid. Het voorgestelde maatregelpakket is een cumulatie van overige maatregelen die resulteren in een totaal pakket met eenrichtingsverkeer aan de Churchillaan. Ook qua kosten zijn de maatregelen aan de Herenstraat het meest effectief. Daarnaast is de verkeersintensiteit op de overweg Herenstraat het hoogst en vertegenwoordigt daarmee

ook het grootste risico op ongevallen. De aanpak van maatregelen variant bij de overweg Sassenheim heeft dan ook minder prioriteit.

1.4 De maatregelen dragen bij aan de kwaliteit van de Herenstraat

Door de maatregelen rondom de spoorwegovergang zal tevens een kwaliteitsslag worden gemaakt aan de inrichting van de Herenstraat. Naar verwachting zullen de maatregelen bijdragen aan het doel van de Centrumvisie, te weten een vitaal kernwinkelgebied van Voorhout. Tijdens participatie rondom de Centrumvisie is de spoorwegovergang veelvuldig besproken. Er is geconcludeerd dat het een barrière is tussen de verschillende delen van het toekomstige kernwinkel gebied in de dorpskern van Voorhout. Door het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen wordt er al een eerste stap gezet om deze barrière te verminderen en kan een primair doel van de Centrumvisie worden gerealiseerd.

1.5 Haalbaarheid van ondertunneling van Herenstraat of aanleg verdiept spoor niet aangetoond

Eerder is voor de overweg Herenstraat een quick-scan uitgevoerd naar de mogelijkheden tot ondertunneling van de Herenstraat of de aanleg van een verdiept spoor. Uit het onderzoek blijkt dat naast de hoge kosten (€ 300 miljoen tot € 900 miljoen) er nog een aantal technische en ruimtelijk planologische argumenten zijn, waarom een ondertunneling van de Herenstraat of een verdiept spoor niet haalbaar is. De ondertunneling van de Herenstraat onder het spoor door gaat ten koste van de uitstraling van de Herenstraat (zie ontwikkeling centrumvisie Voorhout).

Door de huidige aanleg van de Noordelijke Randweg wordt aangenomen dat het doorgaand verkeer op de Herenstraat zal afnemen waardoor ondertunneling niet meer nodig is. Bovendien is bij ondertunneling de realisatie van een parallelstructuur aan beide kanten van de tunnel noodzakelijk. De hellingen komen immers ver in de Herenstraat en Jacoba van Beierenweg. Voor de parallelstructuren tussen de gevels aan weerszijden van de tunnel is geen ruimte. Het verdiepte spoor neemt in de eindsituatie op zich niet meer ruimte dan het huidige spoor en station. Echter is tijdens de bouw veel meer ruimte nodig vanwege het parallelspoor dat moet worden aangelegd voordat de tunnelbak kan worden aangelegd. Tijdens de bouw is immers veel meer ruimte nodig, doordat het spoor niet gesloten mag worden (tracé behoort tot hoofdspoor ProRail). Gezien de lange doorlooptijd heeft het verdiept spoor een enorme impact op de omgeving en er is ook niet voldoende ruimte beschikbaar.

2.1 Gefaseerde uitvoering biedt mogelijkheden voor haalbaarheid van financiering

Door het ontbreken van middelen die voor deze maatregelpakketten zijn voorgesteld is een gefaseerde uitvoering wenselijk. De maatregelen spoorwegovergang Herenstraat bieden mogelijkheid om deze op korte termijn in voorbereiding te nemen. Het betreft de volgende maatregelen (a) **het verplaatsen van voetgangersoversteekplaatsen (in het ontwerp zal worden onderzocht of de voetganger oversteekplaatsen kunnen worden verplaatst)** en b) het verleggen van de hellingbanen bij het spoor (b) richting perron. Aanvullend onderzoek naar het effect van eenrichtingsverkeer Churchillaan richting Herenstraat (c) en onderzoek naar het effect van de aanpassing van het kruispunt Beukenrode-Herenstraat (d). **Bij behandeling in de raadscommissie van 12 mei jl. is voorgesteld de verdere maatregelen e t/m i te schrappen uit het onderhavige voorstel en pas te behandelen op basis van de uitkomsten van de onderzoeken. De maatregelen (e) en (f) zullen op grond van het resultaat van de onderzoeken nader worden bezien.**

De inrichting van het kruispunt Beukenrode-Herenstraat is gekoppeld aan de gehele inrichting van de Herenstraat. Deze samenhang met de Centrumvisie zal in het nader onderzoek worden meegenomen.

Kanttelingen

2.1 Voor de voortgang van dit traject wordt onderscheid gemaakt in maatregelen op de korte en lange termijn. De fasering die wordt voorzien en de voorgelegde keuzes hebben financiële gevolgen die nu reeds inpasbaar zijn. Voor de lange termijnmaatregelen is de gemeente afhankelijk van besluitvorming door derden, met name de besluitvorming over de eventuele HOV route voor de op lange termijn te verleggen bushalte. Inmiddels is bekend dat de bushalte op de Jacoba van Beierenweg verdwijnt omdat de buslijn via de Noordelijke Randweg gaat lopen en zal gaan over de Componistenlaan langs het station. Bovendien is de verwachting dat bij de opening van de Noordelijk Randweg in 2023 het verkeer op de Herenstraat met 30 tot 40% afneemt. Dit blijkt uit een recente modellering van de Regionaal Verkeersmilieukaart (RVMK). Dit zorgt ook voor een toename van de spoorveiligheid.

2.2 Bij de inschatting van de voorbereidingsperiode is in het rapport geen rekening gehouden met vergunningsaanvragen en de bijbehorende doorlooptijden. Vooral bij maatregelpakketten (zie Rijksstraatweg) die direct gerelateerd zijn aan het spoor, waarbij voor de uitvoering een treinvrije periode nodig is, moet dit nog meegenomen worden in de voortgang en planning. Dit zal in de verdere doorlooptijden meegenomen moeten worden.

2.3 Het onderzoek van Movares heeft een beperktere scope dan nu voor het vervolgproces vanuit is gegaan. Daarnaast is door voortschrijdend inzicht en de samenhang met ambities rondom de Centrumvisie bij de uitwerking van te nemen maatregelen nog nader onderzoek naar effecten op de omgeving nodig is.

Financiële consequenties

De aanpak is afhankelijk van beschikbare middelen. De overweg Herenstraat heeft de grootste prioriteit. De beschikbare financiële kaders zijn gelimiteerd. Vooralsnog is in de begroting in 2020 €400.000 beschikbaar. **Voor de thans voorgestelde maatregelen is dit krediet ruimschoots toereikend.**

De verwachting is dat door de maatregelen te faseren in korte en lange termijnmaatregelen beschikbare middelen hiervoor voldoende zijn. De verdere financiering van maatregelen op de lange termijn kan als een onderdeel van het uitvoeringsplan worden opgenomen in het nog op te stellen mobiliteitsvisie Teylingen (GVVP) en de meeliften in de **uitvoeringsagenda** met totale afweging van uit te voeren projecten.

Verder wordt in de doorlooptijd van voorbereiding wordt rekening gehouden met een periode van 18 maanden, gevolgd door uitvoering gedurende 6 maanden.

	Maatregelpakket	Kosten (miljoen)	Fasering
A	Verwijderen en/ of verplaatsen voetgangersoversteekplaatsen	€ 0,1	korte termijn
B	Verleggen hellingbanen naar het perron	€ 0,2	korte termijn
C	Onderzoek effecten eenrichtingsverkeer Churchillaan (circulatie onderzoek)	€ 0,012	korte termijn
D	Onderzoek effecten aanpassing kruispunt Herenstraat- Beukenrode	€ 0,013	korte termijn
	Totaal	€ 0,325	

Aanpak, uitvoering en participatie

De overweg Herenstraat heeft de grootste prioriteit. De beschikbare financiële kaders zijn gelimiteerd. Vooralsnog is er een budget beschikbaar van ca. € 400.000. Voor de voorbereiding, het nader onderzoek en de gedeeltelijke uitvoering van dit pakket zijn deze middelen op korte termijn aan te wenden. In de doorlooptijd van voorbereiding wordt rekening gehouden met een periode van 18 maanden, gevolgd door uitvoering gedurende 6 maanden.

Over de verdere financiering van **maatregelen e t/m i kan te zijner tijd bij de**

besluitvorming over die maatregelen worden meegenomen.

In het proces om tot maatregelen te komen zijn de gebruikers ook betrokken. Via de website hebben zij hun input over de beleving van veiligheid op en rondom de overwegen aangeleverd. Ook hebben gebruikers verbeterrichtingen voor de overwegen via de website aangedragen. Daarnaast hebben lokale partijen (waaronder ProRail) hun input via de brainstormsessies (zowel probleembeschrijving als verbeterrichtingen) geleverd. Al deze informatie is gebundeld waarna in een interne workshop bij het adviesbureau en in overleg met de gemeente een selectie van maatregelen heeft plaatsgevonden. Bij besluitvorming wordt de omgeving hierover geïnformeerd. In dat licht zijn de onderzoeksresultaten uit het rapport vertaald naar een nieuwsbrief die zal worden gepubliceerd. Tevens zullen omwonenden over het vervolgproces en hun verdere participatie in de uitwerking en uitvoering van maatregelen worden geïnformeerd. Uit het aanvullend onderzoek naar de effecten van maatregelen met name de instelling van eenrichtingsverkeer Churchillaan kunnen extra maatregelen voortkomen zoals bijvoorbeeld het omdraaien van rijrichting, of de toename van verkeer door sommige straten. Bij het onderzoeken van deze maatregelen zullen buurtbewoners actief worden betrokken door middel van bewonersavonden.

In het ontwerpproces van dit project zullen de raad en de omwonenden actief worden betrokken door middel van bewonersavonden of wellicht online informatiesessies. In dat kader wordt ook de ontwerpschets van de inspraakreactie van een inwoner van Voorhout meegenomen.

Duurzaamheid

Bij de uitvoering van maatregelen zullen fietspaden en kruispunten worden ingericht volgens duurzaam-veilig principes. Een veiligere inrichting van de overweg zal ook het gebruik van de fiets stimuleren, hetgeen bijdraagt aan duurzaamheidsdoelen van de gemeente.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Dit raadsvoorstel heeft alleen betrekking op de gemeenteraad van Teylingen.

Urgentie

N.v.t.

Evaluatie

Bij besluitvorming is in het eerste kwartaal reeds gestart met voorbereiding van het project zoals de inkoop van aanvullend onderzoek alsmede voorbereiding van maatregelen. Na realisatie zullen effecten op verkeersongevallencijfers gemonitord worden en aan de raad worden geïnformeerd.

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Het adviesrapport Overwegveiligheid Teylingen 3.0
2. De nieuwsbrief overwegveiligheid Teylingen

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders van 10 maart 2020,

gelet op de motie ex artikel 33 RvO Vervolgonderzoek verkeerssituatie spoorwegovergang in Voorhout van 8 maart 2018,

besluit:

1. Het maatregelpakket spoorwegovergang Herenstraat Uitgebreid éénrichting met prioriteit aan te pakken waarbij we een volgende fasering voornemen:

Korte termijn maatregelen:

- a. nader onderzoek naar de verplaatsing van de voetganger oversteekplaatsen.
- b. de hellingbanen naar het perron te verplaatsen.
- c. aanvullend onderzoek naar het effect van eenrichtingsverkeer op de Churchilllaan op de omgeving.
- d. de herinrichting van het kruispunt Herenstraat Beukenrode-Churchilllaan waarbij de aanpassing van de voorrangssituatie kruispunt Beukenrode-Herenstraat wordt gezien. Deze reconstructie wordt in de algehele aanpassing van inrichting van kruispunten met de Herenstraat (beeldkwaliteit Herenstraat) gezien.

2. Een investeringskrediet te voteren ten bedrage van € 325.000, conform het investeringsplan in de begroting 2020. Het investeringskrediet is verdeeld over de jaren 2020 voor € 400.000 en in 2021 voor € 100.000.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 23 april 2020,

Robert van Dijk

Carla G.J. Breuer

griffier

voorzitter